

Goa; een indiaas vogelparadijs

Verslag van onze reis van 12 januari tot 3 februari

De voormalige Portugese kolonie Goa ligt in mid-west India aan de Arabische zee. Door de ligging tussen een bergmassief, de Western Ghats, en de zee komen er in het relatief smalle gedeelte hiertussen in, de Malabaren, veel endemische soorten (30 soorten), endemische ondersoorten (3 soorten) en bijna-endemische soorten voor. Daarnaast overwinteren er veel soorten uit noordelijke streken zoals Reuzezwartkopmeeuw en Grauwe Fitis. In de drie weken dat mijn vriendin en ik er waren hebben we in totaal 260 soorten waaronder de meeste van de endemen.

Logistiek

Om in Goa te komen is wat lastiger dan een aantal jaar geleden. Toen het nog een erg toeristisch vakantieoord was (tot een jaar of 5 geleden) gingen er chartervliegtuigen rechtstreeks heen. Tegenwoordig kun je vanuit Nederland niet meer rechtstreeks naar Goa vliegen. Wij kozen er uiteindelijk voor om vanaf Frankfurt te vliegen met een tussenstop in Dubai.

In Goa verbleven we in Baga (noordelijk Goa) in het befaamde Beira Mar Hotel. Bij het zwembad van dit hotel kun je een moerasgebied overkijken waar erg veel vogels te zien zijn vanuit de luie strandstoel onder het genot van een biertje (het lokale bier heet 'Kingfisher' en is naast erg goedkoop ook nog eens bijzonder lekker). Daarnaast zijn we nog 3 dagen met een vogelgids de jungle ingegaan, genaamd Backwoods. Dit is echt bijzonder aan te raden. Toen we erheen gingen hadden we al 200 soorten gezien maar zagen er desondanks met gemak 60 soorten bij.

Verder is India vooral erg vies en druk. De natuur is prachtig maar de bermen van de wegen worden veelal gebruikt als vuilnisbelt waar koeien en reigers ongegeneerd in foerageren. Het gebruik van taxi's is een absolute vereist, waarbij je van te voren een prijs moet afspreken! Wij vonden op een gegeven moment een taxichauffeur die ik kende vanuit de eerder gelezen vogelreisverslagen; Santosh. Het is ook erg aan te raden om hem te gebruiken voor het vervoer en hulp bij het zoeken naar de wat lastiger soorten zoals de uilen. Hij wist er veel vanaf en wist alle soorten zonder probleem te vinden.

Tot slot is India naast een uitstekend vogelland ook in cultureel opzicht werkelijk prachtig! Helemaal als je vegetariër bent!

Literatuur

Er zijn verschillende boeken die de vogels in het gebied goed weergeven zoals de 'Birds of India' van Inskipp & Inskipp. Toch ben ik van mening dat de 'Birds of South Asia' van Pamela C. Rasmussen het beste is. Vooral doordat hij nieuwer is en de splits die recent hebben plaatsgevonden goed weergeeft. Vervelend is wel dat mevrouw Rasmussen ook heeft besloten verschillende vogels een nieuwe naam te geven waardoor er in het veld nog al eens verwarring kan ontstaan. Zo noemt Inskipp een vogel Western Crimson Sunbird (een soort kolibrie-achtige) en de Rasmussen noemt dezelfde vogel Vigor's Sunbird. Houdt hier dus goed rekening mee wanneer je, zoals ik, alle vogels die er voorkomen in je hoofd aan het stampen bent.

Voor de goede orde hou ik de namen aan zoals deze staan omschreven in de Rasmussen. Ook zal ik de meeste namen in het engels beschrijven, simpelweg omdat ik de Nederlandse namen niet weet en omdat je als je erheen gaat toch de engelse namen moet leren.

Bezochte gebieden

Er zijn veel goede gebieden in Goa met verschillende habitat en dus verschillende vogels. Hieronder beschrijf ik de door ons bezochte gebieden. Deze gebieden hebben we bezocht omdat hiermee de meeste verschillende soorten zouden worden gezien.

Baga Fields

Voor ons het eerste echte gebied waar we gingen vogelen. Het ligt achter het Beira Mar Hotel en je kunt naast het zwembad gaan zitten om over het moeras heen te kijken. De Indiërs vinden telescopen iets fantastisch dus verwacht wel een aantal nieuwsgierigen om je heen zo nu en dan.

De vogels die je er ziet zie je eigenlijk op andere plekken ook wel, met uitzondering van een paar zoals Yellow Bittern, Rudy-breasted Crake en Goudsnip. Allemaal soorten die je vooral tegen schemering pas kunt waarnemen.

Algemene soorten zijn Roze spreeuw, Grijs wouw, Indische Scharrelaar, Indische Kievit, Stekelstaartsnip, (Oosterse) Zwarte wouw, Brahminy Kite, Indian Pond Heron, Grote pieper, Paddyfield Pipit en verschillende soorten zwaluwen.

Let wel op dat je je vooral bij schemer goed insmeert met anti-insectenzalf! Er komen namelijk nogal wat vervelende steekbeesten voor in de moerassen!

Tot slot is het met een beetje moeite mogelijk om een wandeling te maken door het (deels drooggevalen) moeras. Hiermee vergroot je de kans namelijk op je eerste endeem; Malabar Lark. De vogel is best gemakkelijk te zien wanneer je er wat tijd in steekt. Als je ook nog naar Backwoods gaat is het niet van levensbelang om de soort hier te scoren. In velden om Backwoods heen is de soort namelijk ook goed te doen.

De tweede endeem is bij het hotel zelf goed te doen: Vigor's Sunbird zagen we vrijwel iedere dag in de hoteltuin. Let hierbij vooral op mooie grote bloemen in bomen waarop hij zich voedt! Een lastige soort die we alleen hier zagen.

De vierde endeem die hier te zien is zeer gemakkelijk en vrijwel overal aanwezig; de White-cheeked Barbet. Vooral aan het kenmerkende geluid goed te lokaliseren maar lastig in beeld te krijgen doordat hij zich meestal goed in de boomtoppen schuilhoudt en ook nog eens de kleur van de bladeren is; groen!

Verder zijn er 3 soorten bijeneters te zien (kleine groene, Chestnut-headed en Blue-tailed), 4 soorten ijsvogels (de gewone, de algemene Smyrna, Black-headed en Stork-billed) en tot slot wat strandlopers zoals Poelruiter en Aziatische Goudplevier.

Arpora woods

Onze eerste echte ervaring met droge jungle. Er loopt een pad langs de berg en eentje het dal in. Volg eerst de bergflankroute waarbij je een stukje door privé-terrein moet lopen maar de eigenaar vindt het geen probleem dat er vogelaars op zijn terrein lopen. Daarna kun je het dal inlopen waar vooral de apen de aandacht trekken (Hanuman Langurs).

Goudsnip

Zwarte Wouw

Kijk op de wandelpaden niet alleen omhoog naar de vogels maar ook in het gras aan de zijkant. Wij zagen hier namelijk een mooie Cobra! Verder zijn hier, vooral bij zonsopgang, erg veel mooie vogels te zien. Bruine visuil is hier s' ochtends goed te zien en ook verschillende parkieten zoals de welbekende Halsbandparkiet (hier wel wild) en de Plum-headed Parakeet.

Vooraf roofvogels zijn hier goed te doen met Crested Hawk-eagle, Crested Serpent-eagle en de werkelijk fantastische White-bellied Sea-eagle. Wat een mooie vogel!

Verder kun je hier zogenaamde 'flocks' tegenkomen; groepjes vogels die gezamenlijk foerageren. In deze flocks zitten vooral soorten als Red-vented Bulbul, Red-whiskered Bulbul en de vijfde endeem: Grey-headed Bulbul. Met een beetje geduld is deze endeem hier ook makkelijk binnen te halen. Verder zijn Golden-fronted Leafbird, Blackheaded Oriole, Rufous Treepie en verschillende soorten Babbler, Sunbirds en Drongo's.

Ga hier meer dan één keer heen! Je ziet de tweede keer toch weer andere soorten.

Carambolim Lake

Deze plek is een absolute aanrader! Ga er heen met een taxichauffeur die veel van vogels weet en je de juiste plekjes kan laten zien. Vlak voor het meer, dat overgroeit is met prachtige waterlelies, kun je een prachtig veld en bos bezoeken. Het veld is goed voor verschillende vogels zoals Lachstern, Witwangstern, Steppekiekendief, Bastaardarend, Visarend, de zeldzame Rufous-tailed Lark en, naast de vele Aziatische Roodborsttapuiten, een mysterieuze tapuit waarvan de kenners zeggen dat het hier gaat om de extreem schaarse White-browed Bushchat. Wij zagen hier meerdere van deze vogels. Het bos staat bekend om de uilen die hier zitten.

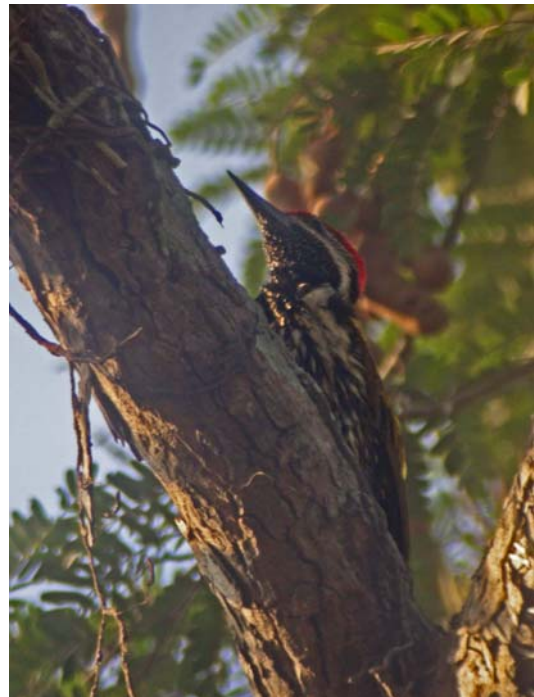

Jungle Owlet

De bekendste soort die er zit is de Brown Hawk-owl waarvoor je echt een gids nodig hebt om de slaapplek te vinden. Wij zagen er twee slapen. Verder vindt je er de algemene Spotted Owlet en de schaarse Jungle Owlet (endemische ondersoort). In het bos zitten verder Small Minivet, Orange-breasted Greenpigeon en de zesde endem (ook in Backwoods makkelijk te zien): Black-rumped Flameback.

Deze prachtige specht is meestal goed te zien. Hierbij lijkt de vogel een voorkeur te hebben voor Palmbomen. Ook zijn Baya Weaver, Groene Fitis en Coppersmith Barbet hier vrij algemeen.

Het meer zelf is werkelijk een plaatje met de Waterlelies en Waterbuffels die er grazen. Het meer is werkelijk overspoeld met vogels. De meest algemene is Lesser Whistling Duck, maar ook Pheasant-tailed Jacana, Bronzewinged Jacana, (grijskop) Purperkoet en Zwarte ibis zijn hier niet te missen. Check vooral de groepen eenden want hier tussen zit nog al eens Comb Duck en Indian Spotbilled duck. Wij zagen alleen de Spotbilled Duck, maar ook Cotton Teal. Ook zagen wij hier één Casarca zwemmen; een vogel die hier op doortrek wordt gezien. IJsvogels zijn ook goed vertegenwoordigd met Smyrna IJsvogel, Bonte IJsvogel en Storkbilled Kingfisher; een ijsvogel met een enorme snavel.

Black-rumped Flameback

Een andere topvogel die er te zien is, is de Oriental darter (Aziatische Slangenhalsvogel). Deze maf uitziende aalscholver is vooral goed te zien vanaf de verharde weg langs het meer, waar hij in een grote boom tussen de Asian Openbilled Storks zijn vleugels laat drogen. Aan de andere kant van deze verharde weg langs het meer zijn grote rijstvelden met Steltkluut, Black-headed Ibis en wat strandlopers.

Carambolim Lake is een echte must-see zeker wanneer je voor het eerst in Goa bent!

Morjim Beach

Meeuwenliefhebbers kunnen in Goa ook hun hart ophalen. Morjim Beach is een soort duingebied op de hoek van een riviermonding en de Arabische zee. Grote groepen meeuwen en sterns laten zich hier goed zien.

De bekendste meeuw hier in de winter is de Reuzezwartkopmeeuw die hier vrijwel niet is te missen. De meeste waren in winterkleed maar er zaten ook al een paar vogels tussen met de kenmerkende zwarte kop.

Bruinkopmeeuw is de meest algemene meeuw. Verder zijn er Dunbekmeeuw, Heuglin's Meeuw en voor de echte liefhebber een ware puzzel om te determineren: Steppe Gull, een potentiële split van Heuglins meeuw. Ook Kokmeeuw komt er voor al is deze soort zeldzaam hier.

Verder komen er veel strandlopers voor waarvan de meeste Mongoolse Plevier zijn, een paar Woestijnplevier en enkele Strandplevier.

Twee soorten sterns zijn er te zien: De vrij schaarse Lesser Crested Tern (Bengaalse Stern) en de nog minder voorkomende Great Crested Tern (Grote Kuifstern). Deze laatste stern is ook goed te zien bij de monding van de Zuari river. Een plek die je toch al wilde bezoeken vanwege de Collared Kingfisher die er voorkomt (en de vele krokodillen die deze rivier rijk is...).

In het duingebied zelf zijn ook nog leuke soorten te zien zoals Indian Black Robin, Indian Reed Warbler en Brahminy Starling (let hiervoor goed op de telefoondraden!). De bekendste soort die in deze duintjes zit is de Bay-backed Shrike welke in de praktijk nog lastig is te onderscheiden van de veel voorkomende Langstaartklauwier. En nu we het toch over klauwieren hebben: ook de Bruine klauwier is hier goed te doen, al is hij in Baga makkelijker.

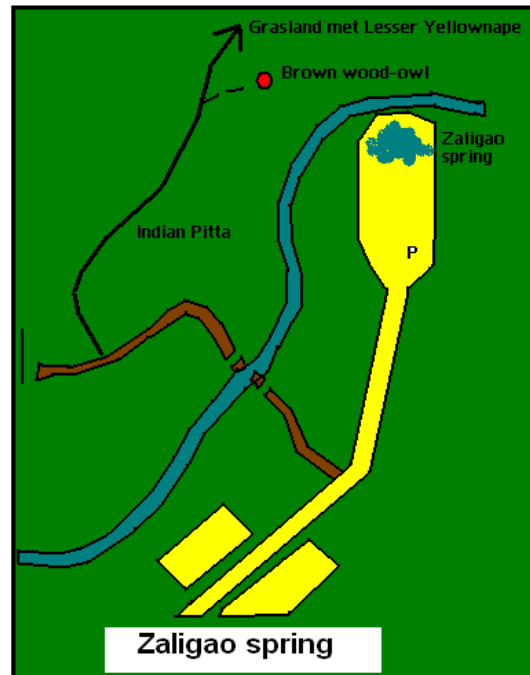
Mocht je er heen willen; vraag een taxichauffeur je af te zetten op morjim beach. Je wordt dan gedropt bij wat strandtentjes. Loop dan terug richting de rivier door de duintjes. Als je bij de rivier aankomt, kun je rechts de groepen meeuwen al zien zitten.

Zaligao spring

Werkelijk een prachtige plek! Het is droge jungle waar een rivier doorheen stroomt. Wanneer je het pad volgt tot boven aan een bergje kom je in een soort schaars begroeit bos met veel open grasvlakten.

Zeer de moeite waard om naar boven te lopen! Dit was je toch al van plan want de vogel waar je hier voor komt zit erg handig op de weg naar de top: Brown Wood-owl!

Zorg dat je een taxichauffeur meeneemt die zijn slaapplek weet. Ik had hem zelf namelijk nooit gevonden! Pas onderweg op voor Giant Forestspider; enorme spinnen, en vergeet ook niet naar de grond te kijken want je komt op een gegeven moment door een bocht die de Indiërs gebruiken om hun behoefte te doen.

Brown Wood-owl

Na dit behoeftig-stukje moet je goed opletten op de grond in het struikgewas. Dit is de plek voor de Indische endem: Indian Pitta (Negenkleuren pitta). Ook Puff-throated Babbler houdt van de dode bladeren en is hier te zien.

Wanneer je het bos uitloopt moet je weer goed opletten op zangvogels. Wij kwamen hier een grote groep Brown-checked Fulvetta's tegen en verder nog Yellow-lored Tit, Asian Brown Flycatcher, Common woodshrike, Tickell's Blue Flycatcher, Orange-headed Thrush en de zevende endem: White-bellied Blue Flycatcher, een prachtig blauw vogeltje met een helder witte buik. Over witte buiken gesproken; deze plek is ook uitstekend voor White-bellied drongo.

Toch zijn er maar twee vogels die echt de aandacht trekken hier: de Lesser Yellownape, een zeldzame groen met gele specht, en de Indische endem Indian Pea-fowl (bij ons bekend als de Pauw).

Indian Pea-fowl

De rivier Zalgao zelf heeft ook nog drie goede soorten. Bij de bron waar de Indiase vrouwen hun was doen is een volwassen mannetje Asian Paradise Flycatcher te zien. Deze vogels met hun 50cm lange staart (zelf is de vogel 20cm groot) zijn eerst bruin met korte staart dan bruin met lange staart en, wanneer de mannetjes volledig volwassen zijn, spierwit met die lange staart. Een fantastische vogel! Verder zijn er bij de rivier nog twee endemen te scoren: Malabar Whistling Thrush (# 8), een grote lijster maar volledig donkerblauw, en Spot-breasted Fantail (# 9), een soort zangvogeltje met een staart als zes kwikstaarten.

Zelf zagen we de Yellownape niet maar de overige soorten waren met één bezoekje in de pocket. Een mooie plek met veel goede soorten!

Backwoods Camp

Als er maar één plek is die je kunt bezoeken gedurende je verblijf in Goa moet je hier naar toe gaan!

Het kamp ligt tegen het bergmassief Western Ghats aan in de jungle en is opgezet door een groep Indiase vogelaars die alle goede plekjes weten te vinden. Hier zijn echt veel endemen te zien. Je kunt ervoor kiezen hoe lang je er naar toe gaat; 1 tot 5 dagen. Wij zijn 3 dagen geweest maar 4 dagen zou eigenlijk beter zijn geweest. Je slaapt in een grote tent of in een cabin. Vergeet hier niet je klamboe mee te nemen omdat alle enge dieren gewoon je tent in kunnen lopen. Ook moet je oppassen met naar de WC gaan omdat dit nu juist de favoriete plek is van Boonkickers. Wij hadden er één die verzot was op de plek onder de WC-bril.

Als je het verblijf boekt (via www.backwoodsbirding.com) wordt je ook nog eens van je hotel opgehaald en weer terug gebracht.

Malabar Grey Hornbill

Het dagprogramma begint meestal vroeg met een wandeling in de buurt. Dan is er ontbijt en daarna ga je specifieke gebieden bezoeken. Daarna is er lunch en tijd voor jezelf. 's Avonds kun je mee met een nachttrip voor uilen en nachtzwaluwen. Wij hadden al veel soorten gezien toen we hier naar toe gingen, maar je ziet zoveel meer als je hier naar toe gaat. De eerste dag zagen we gelijk 3 soorten neushoornvogels waaronder de endemische Malabar Grey Hornbill (# 10) en de

Malabar Pied Hornbill (# 11).

We verkenden op de eerste dag de omgeving (na een hachelijke busrit naar het kamp in volle vaart door de mist over bergweggetjes met afgronden). Roodmus en Indische Rotsmus zijn er mooi te zien. Ook is in dit gebied de mooiste specht te zien die ik ken; Heart-spotted Woodpecker.

's Middags bezochten we een 'fruiting tree'; een boom vol vruchten die rijkelijk wordt bezocht door vogels. Hier stroomde de endemen werkelijk binnen. Malabar Barbet (# 12), Grey-fronted Green-pigeon (# 13), Dark-fronted Babbler (# 14), Malabar White-headed Starling (# 15 en een recente split van Chestnut-tailed Starling) en de vreemdste endem die er in Goa te vinden is: Ceylon Frogmouth (# 16).

Deze prehistorisch uitzierende nachtvoegel is een kruising tussen een uil en een nachtzwaluw!

Ceylon Frogmouth

De volgende dag waren er weer vroeg bij en gingen we de echte jungle bezoeken. Soorten stroomde weer binnen; Een prachtig mannetje Flame-throated Bulbul (# 17) bracht de stemming er goed in.

Een endemische eekhoorn, Malabar Giant Squirrel, van 1 meter leidde daarna de aandacht af van de vogels, maar deze werd snel weer opgepakt toen Malabar woodshrike (# 18) zich in een groepje presenteerde. Op een open veldje bekeken we de overvliegende vogels en de vogels in de bosrand. Werkelijk schitterende Malabar Parakeet (# 19) liet zich erg fraai bekijken en Mountain Imperial-pigeon vloog mooi over. 3 soorten wielewalen (waaronder de Black-naped) genoten van de ochtendzon. De wilde voorouder van onze Hollandse kip, Grey junglefowl (# 20), wachtte keurig tot iedereen hem gezien had.

Dit gold niet voor de Yellow-browed Bulbul (# 21), een op Spotvogel lijkende vogel, die ik met een groepje achterblijvers mooi zag en de Red Spurfowl (# 22), die alleen door 2 vogelaars werd gezien.

Orange Minivet (# 22) en Asian Fairy Bluebird waren gelukkig wel goed te zien.

In een droge rivierbedding speelde de gids het geluid van een Indian Scimitar-Babbler af om hem te lokken. Ik zag hem kort overvliegen maar helaas bleef het hierbij. Verderop werd hetzelfde geprobeerd met het enigmatische geluid van de Indian Blue Robin, die zich na veel moeite kort maar erg mooi liet bekijken. Malabar Trogons lieten zich daarna fraai zien. Verder zijn de flocks van verschillende soorten echt prachtig om te zien. Verditer Flycatcher, Velvet-fronted Nuthatch en Grauwe Fitis fourageerde in de toppen van de bomen wat aan het einde van de dag voor stevige kramp in de nek zorgde.

Die avond gingen we zoeken naar uilen en nachtzwaluwen. Een Brown Hawk-owl kon prachtig worden gezien in het licht van een

Grey-fronted Green-pigeon

Zaklantaarn. Jerdon's Nightjar liet zich even langsscherend zien maar de soort van de avond was wel de Oriental Scops-owl (endemische ondersoort) die na lang zoeken kort, maar erg mooi was te zien in het schijnsel van de zaklantaarn.

De volgende dag bezochten we ondermeer hetzelfde kale stuk in het woud om naar Square-tailed Black Bulbul (# 24) en Rufous Babbler (# 25) te zoeken maar helaas zonder resultaat.

Wel zagen we in een ochtend rond het kamp 6 soorten drongo's waarvan de Hair-crested Drongo en de Greater Racket-tailed Drongo het meest bijzonder waren. Laatst genoemde soort heeft twee verlengde buitenste staartveren die samen twee golfsticks of tennisraketten vormen.

Verder zongen verschillende White-rumped Shama's; het mooiste wijsje dat ik een vogel heb horen maken; een erg melancholische fluittoon.

Onze laatste middag werd besteed met roofvogels kijken. In de schaduw van een boom in een extreem hete vallei werden goede soorten gezien zoals Crested Goshawk, White-eyed Buzzard, Rufous-bellied Eagle, Dwergarend (donkere fase), Crested Hawk-eagle en de prachtige Black Eagle, die erop gebouwd is om volledige nesten met zijn klauwen op te tillen en de inhoud vervolgens op een rustige plek op te peuzelen.

Op de terugweg naar ons hotel zag ik nog een prachtige Green Imperial-pigeon zitten, de laatste nieuwe soort voor de lijst.

Laatste endemen

Tot slot zijn er nog een aantal endemen welke ik niet in het verslag heb benoemd. Nilgiri Wood-pigeon (# 26) en Nilgiri Thrush (# 27) zijn lastige soorten die vooral in oktober/november in Goa te zien zijn.

Voor Nilgiri Flycatcher (# 28) moet je gewoon in Arpora Woods, of beter nog Backwoods, geluk hebben hem tegen het lijf te lopen. De laatste endemen zijn de Small Sunbird (# 29), een oude wereld kolibrie, die je werkelijk overal kunt zien, en de Nilgiri Flowerpecker (# 30) die minder algemeen is maar op veel plekken goed te zien is. Wel moet je er wat tijd in steken om ze te kunnen determineren omdat al die Sunbirds bijzonder klein en beweeglijk zijn.

Wij zagen uiteindelijk 21 van de 30 endemen.

Tot slot

Wanneer je een bezoek aan India planned dien je zeker rekening te houden met de vieze omgeving. Was je handen vaak en ontsmet ze daarna direct. Het water is namelijk niet van geweldige kwaliteit. Drink alleen water uit flessen. Veel mensen om ons heen in het hotel zijn goed ziek geworden van het drinken van water of het nemen van ijsblokjes in hun drinken. Wij ontsprongen die dans gelukkig door erg voorzichtig te zijn.

Verder is het wel verplicht inenting te nemen tegen Hepatitis B en buiktiefus. Veel mensen nemen daarnaast ook nog een inenting tegen Hepatitis A en gebruiken Malariapillen. Deze laatste twee hebben wij niet gebruikt en ook niet nodig gehad.

Tot slot is het een aanrader om de vlooienmarkten te bezoeken, bijvoorbeeld in Mapusa en Anjuna. Dan zie je het India zoals dat door de reisgidsen wordt voorgeschoteld.

Indian Blackbird

Malabar Barbet (juvenile)

Orange-headed Thrush